

Főszerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Felelős szerkesztő:
Martzy Mihai
Laptulajdonos a
CORVIN
Lapkiadó

On. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

DÉLI HIRLAP

A timiştorontali tör-
vénysek bej. sz. 85.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHEŢICH
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

Ziarul Co

A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

Nehéz harcokban erős kísérettel haladó angolszász hajókaravánokat támadnak a tengely erői a Földközi-tengeren

A Popolo d'Italia írja: Dél-Olaszország népe, bár súlyosabb légitámadásokat kell elviselnie, mint amilyenek Londont érték, példás magatartást tanusít — Az angol királyi északafrikai utjáról visszaérkezett Londonba — Török katonai küldöttség Berlinben

Németország új szentszéki nagykövete Maglione bíboros-államtitkárnál

A politikai vonatkozású hírek között ma is az olasz vonatkozásúak a legérdekesebbek. Az olasz sajtó visszautasítja a belső megrázkodtatásokra és forrongásokra vonatkozó, angolszász forrásból terjesztett híreket. A fasiszta párt igazgató-tanácsa Mussolini elnökletével pénteken délelőtti ülést tartott. Scorza párttitkár részletesen beszámolt a fasiszta párt erőviszonyairól. Nagy érdeklődés nyilvánul meg Mussolininak az ülésen mondott, beszéde iránt, melynek tartalmáról lapzáriaig nem érkezett még jelentés.

Rómából jelentik a DNB, hogy Weizsaecker, Németország új szentszéki nagykövete megérkezett az örök városba. A német nagykövet tegnap látogatást tett Maglione bíboros, vatikáni államtitkárnál.

Olaszország

Bollati olasz tábornok a római Piccolo című lapban összehasonlítja Olaszország mai helyzetét a világháború kezdeti helyzetével. Szerinte a jelenlegi veszély kisebb abból a szempontból, hogy az ellenség még nem áll benn Itália területén, súlyosabb azonban, ami az ellenség „hadierőjét és hatóképességét” illeti. Bollati tábornok megállapítja, hogy „az ellenségnek viszonylagos szabadsága van azoknak a pontoknak a megválasztása tekintetében, ahol összpontosíthatja erőit.” Ugyanakkor nyomtatékosan hangsúlyozza, hogy ma a harcok Olaszország szempontjából sokkal mélyebb jelentősége van, mint volt 1918-ban. Ennek az állításnak bizonyítására Bollati emlékeztet arra, a felfogásra, mely szerint az angolszász erőfeszítések célja az, hogy „Olaszországot megfosszák hódításaitól és szétszaggassák a tengerekkel.” Befejezésül az olasz tábornok annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy ha ma Olaszország anyagi feltételei kevésbé kedvezőek is, mint az első világháborúban voltak, a szellemi feltételei, az ellenállás és a siker fő-tényezői „szokkal megalapozottabbak.”

A keleti háború

A keleti háború kitörésének második évfordulója alkalmából elég dus híranyag gyűlt egybe a keleti hadi helyzet megítéléséről. 1. Az egész világsajtó megemlékezett erről az évfordulóról és méltán. A mostani, — egy emberöltő alatt immár a második — világháború alatt a német hadvezetésnek tegylen-tesebb és kihatásában legnevezetesebb elhatározása kétségtelenül a Szovjet elleni háború megindítása volt.

1941 nyarának elején a német hadvezetés rendkívül fontos választást előtt állott. Mint emlékeztet, akkoriban az angol szigetország sorozatos légi bombázása után a világ közvéleménye küszöbön állónak vélte a németek angliai invázióját. A német hadvezetésnek döntenie kellett: megkísérelje-e Anglia elűzését, vagy előbb a Szovjettel számoljon le. A Szovjettel való összeütközés ekkor már elkerülhetetlenné vált. A német hadvezetés a keleti hadjárat megindítása mellett döntött. E rendkívül súlyos elhatározást maga Hitler indokolta meg történelmi jelentőségű beszédeben s a német vezér érveit a tengely vezető államfői és sajtója azóta is több ízben kifejtették.

Miért maradt el?

Anglia megrázkodtatása?

Német részről nyomtatékosan rámutattak arra, hogy Szialin az 1939 augusztus végén Németországgal megkötött

meg nem támadási szerződéssel csak születte a nemzeti szocialista német birodalommal való barátságát. A szerződést Moszkva — német megítélés szerint — csak arra akarta felhasználni, hogy amíg Németország és Nagybritannia halálra marteagolják egymást, erőit gyűjtse, fokozza, aránylag csekély veszteségekkel területekhez jusson, két évtizeden át hihetetlen erőfeszítések árán fejlesztett hadseregét, főleg páncélos és légi erőt Németország keleti határán felvonaltassa és készen álljon a német haderő háttámadására, mihelyt azt a nyugati események fokozott mértékben lekötik. Ha Moszkva ezt a szándékát nem is ismerte be, Molotov külügyi népbiztosnak Hitler előtt személyesen előadott kivánságai, valamint a szovjet haderő mozgulatai félreérthetetlenül erre engedtek következtetni. Ebben az időpontban tehát a még hadban nem álló Szovjet sokkal veszedelemesebb ellenfelek mutatózott, mint a légi bombázások sújtotta és hadserege fejlesztésének kezdetén álló Anglia, melyet akkor a harcokban még nem támogatott fegyveres erőkkel az USA.

Arconalrövidítés

A keleti hadjárat megindításának nagy jelentőségét a háborús fejlemények is igazolták. Immár két éve, hogy Németország és szövetségesei hadban állanak a Szovjettel, ez idő alatt nagy hadisikereket értek el, rendkívül súlyos veszteségeket okoztak az oroszoknak, igen nagy, gazdag területeket foglaltak el, de a később hullámozó hadműveletek után még mindig áll a szovjet-német arconal és jelentékeny erőket köt le. Mint az NST. katonai munkatársának

mai számunk háborús hírei kapcsán ismertetett helyzetképe is utal rá, a Szovjet az 1942 évi sikeres nyári német offenzíva után — amikor a tengelyes csapatok egészen a Kaukázus vonulataig, a Donig és Szialingraug nyomultak előre, — mindent elkövetett, hogy ismét megnyissa Kócaj-utján átadásának legfőbb vonalait, a Volgát. A hatalmas orosz visszavágás messzemenő céljai — a keleti tengely-arconal áttörése — nem vált valóra, mert a német hadvezetés az arconal nagyszabású megrövidítésével kivédte ezt a kísérletet.

Teljes mozgósítás

A keleti arconal eseményei, illetve újabb fordulatai és az azokból lezárt tanulságok kesztették Németországot a háború negyedik évében az igazi, teljes mozgósításra. Oly nagyarányú erőszafogásra, melynek kihatásait a jövő fejlemények hivatottak igazolni. Berlini hírek és hivatalos nyilatkozatok szerint a német haderő sohasem volt olyan hatalmas, mint éppen most és új, eddig még nem ismert fegyverei is vannak.

Az „európai vár”

Brit részről is elég figyelemmel kísérik Németország háborús erőfeszítéseit. A Transkontinent Press stockholmi jelentése az Evening Standard katonai szakértőjének alábbi fejtegetését ismerteti: A világ történelmében még sohasem volt olyan hatalmas légi és szárazföldi haderő, amely olyan tökéletes szervezéssel rendelkezik, mint az olyan közel lelt céljaihoz, mint a mai német haderő. A német haderő ma sokkal nagyobb gyáripari területet

ellenőriz, mint a római parmely állama. Az „európai vár”, a mesterséges erőműveletől tekintve, óceánok, a Csatorna, belső tengerek és hatalmas hegyvonulatok védik. További védelmet nyújtanak a tavolba nyúló szteppék és térségek, melyeket a németek az oroszországi hadjárat két éve során hódítottak el a Szovjetuniótól. Egyetlen egy komolyan gondolkodó ember sem hihet abban, hogy a háromszáz, tökéletesen felszerelt hadosztályból álló hadsereg hirtelen összeroppant, anélkül, hogy előzetesen felvenné a harcot. Senkinek sem szabad azt hinnie, hogy az utóbbi hónapok látszólagos német katonai inaktivitása mögött tehetetlenség rejlik. Ha a németeknek sikerül jelenlegi haderejüknek 50 százalékaival tartaniuk az orosz frontot, úgy a fennmaradó 50 százalékkal egyenesen bevehetetlennek tehetik az európai vár délkeleti és délnyugati határait. A német védelmi rendszer valóban óriási akadályt jelentene az esetleges szövetséges inváziós kísérlet számára még akkor is, ha a szövetségesek esetleg magukhoz ragadnák a légi fölényt a tulajdonképpeni előzónási terület felett. A szövetségesek betörési kísérlete kétségtelenül súlyos veszteségeket tételez fel, — állapítja meg az Evening Standard katonai szakértője.

„Számunkra jelenleg éppen úgy élet-halál kérdés, mint az oroszok számára, gondoskodni arról, hogy ne sikerüljön a németeknek átcsoportosítani haderőiket keleten” — fejezi be cikkét az angol lap, abban a reményben, hogy újabb verálódzatokra készítheti a keleti arconalon a szovjet csapatokat. (—r)

A politikai arconal

A Popolo d'Italia és állásfoglalása

a belső megrázkodtatásokról és forrongásról terjesztett híreket szemben

Róma. (Rador). A Popolo d'Italia című olasz lap egyik legutóbbi vezércikke a többi között a következőket tartalmazza:

Az angol és amerikai lapok és rádióállomások hírei szerint Olaszország a kapitálalás küszöbén áll. Itália az inváziótól fenyegetve, belső forradalomban örlődve, tehetetlenül a német katonai ellenőrzés miatt és lázadófében a közigazgatás tehetetlensége és a páni rettegés miatt, állítólag már képtelen az ellenállásra.

— Vajon kit akar ez az ellenséges propaganda szédíteni az itáliai helyzetnek ezzel a hamis képével? — kérdezi a Popolo d'Italia. — Különös, hogy London és Washington azt remélik, hogy ily vaskos álbírekkel és valótlanságokkal evakorolhat hatást az olasz közvéleményre, mert hiszen az olasz közvélemény világsan látja az ország reális helyzetét. Minthogy ez így van, semmi sem teszi igazolhatóvá az ellenséges propaganda hamisításait. Itália — az egész világ láthatja — a nyugodtság, határozottság és

rend areulátát mutatja. Dél-Olaszország népe is, ambar olyan légitámadásokat kell elszennednie, amelyek súlyosabbak, mint amilyenek Londont érték, példás magatartást tanusít.

Másrészt az élemezési és közzgazdasági megszorítások semmiképpen sem rázkódtatták meg az olasz nép

fizikai vagy morális erejét.

Ami az ellenség esetleges partra szállását illeti, Itália teljes erélyes soggel száll vele szembe, mert feltétlen bizalommal van a nép hazaszeretete, nagyszerű katonai és polgári tulajdonságai iránt, — fejeződik be a Popolo d'Italia vezércikke.

A fasiszta párt igazgatóságának ülése

Róma. A fasiszta párt igazgatósága pénteken délelőtti Mussolini elnöklete alatt ülést tartott. Scorza, a párt főtitkára, részletes jelentést tett a párt erőviszonyairól. A hadseregben jelenleg 1,606,000 fasiszta szolgál, ezek közül 58,000 egyetemi hallgató. A fasiszta pártnak jelenleg 4,770,000 beirt tagja van, Scorza jelentése után Mussoliniai mendont nagy beszédet.

„Mérgek kohlományokról” ír a Stefani szerkesztője

Róma. A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője írja:

— Az Olaszország ellen indított angolszász propagandahadjárat, amellyel az ellenség az olasz nép harci szellemét akarja megingatni, tulajdonképpen említésre sem érdemes, mivei ezekre a rágalmakra csupán megvetéssel lehet válaszolni. Egyébként is az egész világ

előtt ismeretes, hogy az olasz újságol-dónkém szóról szóra közlik mulattatásképpen az olasz újságolvasókkal azokat a vaskos álbireket, amelyeket az angol-szászok kohlolnak naponta Olaszország rovására.

AMI FELETT NEM LEHET NYUGODTAN NAPIRENDRE TÉRNI — Vannak azonban ezek közötti a

London által terjesztett állhírek között olyanok is, amelyek felett nem lehet nyugodtan napirendre térni. Az egyik ilyen hír azt állítja, hogy Tunizia elvesztése után egy olasz hadihajó fedélzetén lázadás tört ki. Egy másik hír pedig azt állítja, hogy a kikötőjében horgonyzó hadihajók tisztjei és legénységét, ha kiszállnak a szárazföldre, a polgár, lakosság kikerültséget így juttatja kifejezésre, milyen kevéssé becsüli az olasz haditengerészetet.

EMLÉKEZTETÉS

"A TENGERI CSATÁKRA"

— Ezek a mérges koholmányok — rolytatja a Stefani hangadója — maguk cáfolják meg magukat. Az olasz tengerészek — legyenek bármelyik hadihajó fedélzetén — nem csupán nem lázadtak fel sohasem, hanem lázasan várják a pillanatot, midőn ismét bebizonyíthatják, hogy tudnak becsületesen küzdeni és meghalni, mint már bebizonyították az előző háborúkban, de a jelenlegi háború folyamán is. Az egész

világ, még az ellenség is, nagyon jól emlékszik még azokra a csatákra, amelyeket az olasz hajóhad vívott meg az angol flottával a Földközi-tengeren a jelenlegi háború során. Punta Stilo és Punta Tella 1940-ben, Cap Matapan és Syrte 1941-ben, Syrte és Pantelleria 1942-ben — a csaták nevei jól ismeretesek az egész világ előtt. Nem az olaszok hibája, ha a brit flotta hatalmas anyagi fölénye ellenére sem mer mozdulni immár az elmúlt év nyara óta s csupán olyan kicsiny sziget, mint Pantelleria ellen intézett támadást, amelynek során még a közeli támaszpontok előnyét is élvezte; a szicíliai kikötőit az ellenséges légi offenzíva miatt használ-

n nem tudó olasz hajóhad viszont híján volt ennek az előnynek.

Ami pedig azt a mély szeretetet illeti, amelyet az egész olasz nép, különösen pedig Liguria lakossága érez a haditengerészet iránt, ez tulságosan is jól ismert ahhoz, hogy szükséges lenne megcáfolni a La Spezia lakói ellen intézett ellenséges koholmányokat.

Ami végül a New Yorki rádióknak azt a nagysíveve tett állítását illeti, hogy az olasz hajóhadat vagy kikötőjében pusztítják el, vagy pedig tengeri csata során, erre az állításra az olasz haditengerészet szokásához híven majd tettekkel válaszol, — hangoztatja a Stefani diplomáciai szerkesztője.

Az angol király visszaérkezett Londonba

Amszterdam. (Rador). A DNB. jelenti: A brit hírközlési szolgálat közlése szerint VI. György angol király visszaérkezett Londonba.

Észak-Afrikából való távozása előtt az angol király újabb megbeszélést

folytatott a disszidens francia tábornokokkal, köztük Giraud, De Gaulle, Catroux és Juin tábornokokkal. A megbeszéléseken részt vettek Eisenhower amerikai és Alexander brit tábornokok is.

Jelentéseink a harcokról

Élénk német tengeralattjáró-tevékenység a Földközi-tengeren

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harcokban tegnap Vilikije Luki körzetében lefolyt, helyi jelentőségű harcoktól eltekintve nyugalom volt. A légiere a Kubán folyó lagunaterületén 17 ellenséges partraszállási naszádot süllyesztett el és szovjet csapatcsalásokat, valamint utánpótlási vonalakat támadott sikerral.

A Földközi-tenger fölött — saját veszteség nélkül — 33 angol és északamerikai repülőgépet lőttek le, ezek közül 23 gépet német vadászpilóták pusztítottak el.

Angol bombavető kötelékek az elmúlt éjszaka nyugatnémetországi terület fölé repültek és több várost, köztük különösen Wuppertal, El-

berfeld és Remscheid városokat rézbombák és gyújtó bombákkal támadták meg. A megtámadott városok lakosságának veszteségei súlyosak. Eddig 31 ellenséges támadó bombázó repülőgép lelévését állapították meg. További 8 repülőgépet az ellenség a megszállt nyugati területek ellen nappal intézett támadásoknál veszített.

Gyors német harci repülőgépek június 25-re virradó éjszaka a déli-angliai partvidéket egyes célpontokat bombáztak.

Német tengeralattjárók a Földközi-tengeren nehéz harcokban erősen biztosított ellenséges hajókaravánokból 3 hajót lőttek ki és süllyesztettek el 15.000 tonna tartalommal.

Angolszász légi kötelékek esuortörőn és a pentekre hajó ezzel Szardínia-szigetén lévő községeket bombázták. Az ellenséges légi erők az olasz és német vadászpilóták, valamint a légvédelmi tüzérség súlyos veszteségeket okoztak. Az olasz vadászpilóták hét, a német vadászok huszonhárom, míg a légvédelmi tüzérek további három repülőgépet semmisítettek meg. Jelentékeny károkat és polgári áldozatokat csak Sassari-tartományból, Chilivaniól és az Aranci-öbölből jelentenek. Két olasz repülőgép nem tért vissza támaszpontjára.

A hadijelentés közlése után közli, hogy Chilivaniában és az Aranci-öbölben a támadásnak egy halott és nyolc sebesült áldozata volt.

TÖRÖK KATONAI KÜLDÖTTÉSG BEREINBEN

Berlin. (Rador). Hitler vezér és kancellár meghívására Toydenir vezérrezdes vezetésével a német fővárosba érkezett egy török katonai küldöttség. A küldöttség látogatást tesz a keleti arcvonal több szakaszán, majd megtekinti az atlanti óceáni védelmi vonal erőit.

A keleti hadjárat két évének mérlege az NST katonai munkatársának megvilágításában

Berlin. A Nemzetközi Sajtótudósító katonai munkatársa írja:

Amikor Németország két évvel ezelőtt elhatározta, hogy keresztelje a Szovjet felvonulási terveit és szembeszáll az egész Európát fenyegető bolszevizmussal, a második világháború legsúlyosabb feladatát vállalta. Számszerű fölényben levő ellenséggel és végtelen orosz térséggel kellett felvennie a harcot. Számszerű túlerővel állott szemben a német birodalom 1940-ben Nyugat-Európában is és mégis sikerült öt hét alatt szétverni Hollandia, Belgium és Franciaország haderejét, kikapcsolni ezeket az államokat a hadviselésből és elűzni az angolokat a szárazföldről. Ez a siker arra a meggyőződésre vezetett, hogy a német vezetés valamennyi fokon fölényben van és hogy a német csapatok harci szelleme, ütőképessége és mozgékonyasága nyilván keleten is érvényesül majd az ellenséggel szemben. Sokkal nehezebb

volt azonban a tér legyőzésének kérdése. Oroszország déli csücskétől, a perzsa határtól nem kevesebb mint 3800 kilométer a légvonal távolság Murmanszkiig. A Krim déli csücske légvonalban 1800 kilométerre fekszik Leningrádtól, ehhez még hozzájön az 1100 kilométeres finn-orosz határ. Az 1940 évi nyugateurópai hadjárat során viszont az első támadás terének szélessége a Zuider-tóltól Luxemburg déli csücskéig mindössze 300 kilométer volt. Oroszországban egészen más volt a helyzet utak tekintetében is. Számolni kellett a várható uttalan tereppel, a zord éghajlattal és a csekély népsűrűséggel, amelyek mind különleges intézkedéseket tettek szükségessé. Napoleon 1812-ben az utánpótlás problémáján bukott meg és ezért Németország példásan megszervezte az utánpótlást. Ennek az alapos szervezésnek a gyümölcsei nem is maradtak el, — hangoztatja az NST munkatársa.

A Ladoga-tótól délre: példátlanul gyors előnyomulás, — északon: álló harcok

Amikor a német és a szövetséges csapatok 1941 június 22-én átlettek az orosz határt, a Ladoga-tótól egész le a Fekete-tengerig példátlan gyorsasággal nyomultak előre, míg a Ladoga-tótól északra nagyjában véve álló harcra rendezkedtek be. Az oroszokat több mint tízezer katonát katonasatába kényszerítették bele s Sztalin a halottak és sebesültek millióin kívül egyedül hadifoglyokban több mint négy milliót veszített. A tél azután az offenzíva megszüntetésére kényszerítette a németeket. A német és szövetséges csapatok ekkor a kercsi

tengerszoros partján állottak, továbbá ötven kilométerre Moszkvától nyugatra, Leningrádnál pedig a schlüsselburgi Néva parton. Az egész arcvonalon mindenütt legalább 700 kilométerre vitték előre a nyár és az ősz folyamán a támadást és kellő biztonsági övezetet teremtettek a várható szovjet ellentámadások ellen. Ez a biztonsági övezet az 1941-42 téli csatában minden ellenséges betöréssel szemben tartani tudták s erről az arcvonaltól indult ki 1942-ben az új német nyári offenzíva.

Az új offenzíva a kercsi félszigetre és

a charkovtól délre betört ellenséges erő megsemmisítésével, valamint Szebasztopol megrohanásával és elpusztításával kezdődött. A nyári offenzíva azután a tengelycsapatokat egészen a Kaukázus vonulatáig, a Donig és Sztalingrádig vette előre. Ezzel azonban az arcvonal hosszúsága több mint 3000 kilométerre növekedett, a finn arcvonalat nem számítva. Oriási térséget kellett tartani Sztalin mindent megtett, hogy ismét megnyissa a Szovjetunió olajutánpótlásának legfőbb vonalát, a Volgát és mindent erre a térségre összpontosított. Lly módon sikerült is áttörnie a Dovi környékén, ami Sztalingrád elvesztését eredményezte. A német hadvezetőség ekkor az arcvonal nagyszabású reorganizálására határozta el magát s a szovrosszjszki-taganrog-oreli vonalra vont vissza csapatait.

ISMÉT A DONEC-VONALON

Oreltől délre áttért a mozgó hadvezetés s februárban átmenetileg Charkovot is kiűrtette. Az oroszok már a Dnyeper kanyart is megpróbálták áttörni, ekkor azonban kiderült, hogy a szovjet csapatok harci ereje is véges. A német csapatok merész ellenállást támadással megsemmisítették a benyomult ellenségeseket: visszavonultak Charkovot és mindenütt újból elverték a Donec vonalát. Az olvadást követő iszapos évszak a nagyobbarányú hadműveletek megszüntetésére vezetett. 1943 májusában és júniusában a Szovjet ismét nagyobb támadásokkal kísérletezett a krími erődöt védő kubáni hídfőállás ellen, de sikertelenül.

A HELYZET MA KELETEN

A háború második évének végén a keleti harcavonal jelenleg a következőképpen húzódik: a kubáni hídtől keletre Taganrog és a Donec vonalán keresztül Kurszktól nyugatra, Oreltől keletre, Vjaszmától nyugatra, azután a Lovat-folyó, az Ilmen-tó és a Volchov-folyó mentén egészen a Névaig, Schlüsselburgtól nyugatra. A legfőbb feladat most a meghódított orosz területek és katonai kihasználása, — állapítja meg a Nemzetközi Sajtótudósító katonai munkatársa.

CSANGKAJSEKNÉ A JAPAN ELLENI TÁMADÁS ESELYEIRŐL

Genf. (Rador). A német távirati iroda, a DNB, jelenti:

A Manchester Guardian című angol lap ottavai értesülés alapján ismerteti Csangkajsék tábornagy, kínai államfő hitvesének legutóbbi nyilatkozatát, mely szerint a szövetséges nemzeteknek, ha valóban megakarják támadni Japánt, azt csakis Kína földjén át tehetik majd meg. Egyik szigetről a másikkra haladni és úgy elűzni a japánokat nagy időt kíván és esetleg 50-100 évig is eltarthat. Japán egyébként — mondotta Csangkajsék — minden erőfeszítést megtesz, hogy Kínát a szövetségesek oldaláról elszakítsa. Ami Kína ellenállását illeti, a japán propaganda nagy veszélyt rejt ezzel az ellenállással szemben. Súlyosan tévednek, akik azt hiszik, hogy Japánt könnyen legyőzhetik, — mondotta a kínai államfő hitvese.

BRAZILIA EXPEDÍCIÓS HADSEREGET KÜLD EURÓPÁBA

Lisszabon. Sao Paolóból jelentik: Barcelos tábornok, az amerikai-brazili bizottság elnöke, a következő kijelentést tette: „Brazilia hamarosan cselekvő szerepet vállal ebben a háborúban és pedig azáltal, hogy a legközelebbi időben expedíciós hadsereget indít utnak, amely résztvesz az európai vár elleni inváziós hadműveletekben. Braziliakban abban a meggyőződésben lesz része, hogy a többi egyesült nemzet oldalán a csatatéren harcolhat.”

Bélyeggyűjtők

Rendelkezésre állók állandóan válogatott bélyeganyagot, újdonságokkal jutányos áron. Vidéki gyűjtők érdekében vásárolhatják a bélyeg és hányjegyekért felváltással valamint olcsó árajánlattal szolgálnak.

Vad. I. Stefan Fenyő, papetárie, Timişoara I, Alba-Julia-utca 1.

A PAPA A JÖVŐ HÉTEN ISMÉT NAGY BESZÉDET MOND. (Vatikánváros). XII. Pius pápa július 4-én fogadják azt a nagy olasz bizottságot, amely püspökké való felszentelésének 25. évfordulója alkalmából az ünnepségek rendezésére alakult. A bizottság a pápának disztribúciót nyújt át, amely az olasz közelet számos nagyságának hódolatát tartalmazza. A fogadás alkalmával XII. Pius pápa ismét nagy beszédet mond.

EMLÉKMŰVET ALLITANAK BALBO TABORNAGYNAK. (Róma) Mussolini elrendelte, hogy Balbo tábornagnak szülővárosában, Ferrarában emléket állítsanak.

II. PETER EXKIRALY TERVEZETT HÁZASSÁGA. (Isztanbul). Az aratóliai hírhírdőnkészítő cégjelző azokat a híreket, melyek szerint II. Péter szerb exkirály tervezett házassága ügyében bizonyos ellenétek támadtak a jugoszláv emigráns kormányban. Jól értesült körök úgy vélik, hogy az ellenéteknek nem ez az oka, hanem a Szovjet trónnyában felmerült véleménykülönbség, melyet mind a mai napig nem tudtak leoldani. (Transkontinent Press).

Benes álma

Amerikában az utóbbi időben erős kampány indult a „csehszlovákizmus” ellen. Több mint hatvan szlovák szervezet dolgozik ebben az irányban. Az amerikai szlovák mozgalmakat a Benes elleni kampányt a londoni cseh körök nagy ijedelemmel figyelték, mert ez a kampány azt hangsúlyozta, hogy a csehszlovák kérdést új alapokra kell fektetni és revideálni kell a régi állapotot. Benes ezzel szemben a múltbeli állapot százszázalékos visszaállítását hirdette. Az utóbbi időben azonban Benes kénytelen volt eddigi merev álláspontjától mégis engedni. Ugyanis az angol kormány részéről is bizonyos elhidegülést lehetett észrevenni a cseh kormánnyal szemben. Az angol külügyi hivatal vagy egyáltalán nem teljesítette vagy csak nagynehezen teljesítette a londoni cseh kormány kéréseit. Ugyanakkor nyomást gyakoroltak a Moravec ezredes vezetésére álló cseh katonai csoportra, hasonlóan oda, hogy a cseh kormány körei változtassák meg a régi állapot visszaállítását követelő álláspontjukat. Azt kívánták, hogy a csehek vigyenek új gondolatot közep európai elképzelésükbe. Londonban meg is indultak a tárgyalások a különböző cseh emigrációs csoportok között, hogy az új rendezési formát kidolgozzák.

A tárgyalásokon résztvevő radikális baloldaliak a Szovjet szócsoveiként szerepeltek. A tárgyalások alatt Masaryk Jan kifejtette, hogy a londoni viták mitsem érnek, mert Amerikában teljesen más felfogást vallanak és ott már ki is dolgozták az új rendezésre vonatkozó terveket. Benesre ez hatott és hajlandó volt az új rendezés felett vitakozni. Ekkor azonban megmozdultak a kommunisták, ezek hatottak volna Benesre, ha időközben a két cseh kommunista vezér Nejedly és Lauschmann között nem játszódnék le botrányos jelenet Moszkvában. Nejedly erről a botrányról éppen akkor tett Londonban jelentést, amikor Benes előtt felvonalatták a vörös hadsereg verhetetlenségéről szóló híreket. Nejedly beszámolt moszkvai tárgyalásairól, mely szerint a moszkvai cseh kommunista csoport azt üzeni, hogy a londoni cseh kormány tagjai közül egyesek ne is gondoljanak arra, hogy visszatérhetnek Csehszlovákiába. Benesrel kapcsolatosan azt tanácsolták, hogy jobb ha Benes végleg bebiztosítja az emigrációs életre. Megbeszéltek legfeljebb azt, hogy Benes ideiglenesen elfogadják, amíg a munkások a vörös hadsereg támogatásával meg nem szervezik a cseh szovjetet.

Ez a moszkvai beszámoló teljesen felkavarta a londoni cseh emigrációt. Benes eddigi szovjetbarát politikájának bukását látták ebben. Ennek hatása alatt Benes belátta, hogy új tervekre van szükség, amelyeknek megvalósítását főként Amerika segítségével kell végrehajtani. Benes most az eddigi hangsúlyozott területi kontinuitás elvét megváltoztatta annyiban, hogy most már elfogadta azt az elvet, hogy közep európai vagy nagy észak-dél-közép európai föderációról tárgyaljanak, amelyben fél lehet vetni a területi kérdéseket. Ezt azonban csak bizonyos fenntartással fogadták el, mert a csehek szerepét akarják előbb tisztázni és minden áron azt akarják elérni, hogy Benes legyen ennek a föderációnak az elnöke.

Benes elutazott tehát Amerikába, hogy tapasztalatokat szerezzen és döntson, de főleg azért, hogy elvegye a lengyelektől a kezdeményezés babérait. Benes Amerikában azt javasolta, hogy a föderációt csak külső gazdasági kapcsolatok fűzzék össze, ideiglenesen azonban meg kell hagyni a régi államok kereteit. Memorandumában Benes azt parkodott kimutatni, hogy a háború után Európában csak Csehországban lesz rend, tehát ez lesz a központ, ahonnan a teremtő újjászervezés megindulhat. Ami a csehszlovák államot illeti, Benes ígérgeti, hogy ez nem lesz sem kapitalista, sem kommunista, hanem a középponton fog haladni. Benes továbbra is ki fog tartani amellett, hogy Csehszlovákia

Püspöklátogatás a tárnáveni-dicsőszentmártoni református egyházközségben

NAGY FERENC PÜSPÖKHELYETTES NAGYHATÁSÚ IGEHÍRDETESE — A FŐPÁSZTOR ELEKES VIKTOR REKTOR PROFESSZORRAL EGYÜTT RÉSZTVEVŐ A FELEKEZETI ISKOLA ÉVZÁRÓ ÜNNEPÉJÉN IS

Tárnáveni-Dicsőszentmárton. A pünkösti ünnepek alkalmával Nagy Ferenc püspökhelyettes és Elekes Viktor, a Bethlen-kollégium rektor-professzora meglátogatta a tarnáveni-dicsőszentmártoni református egyházat, melynek hitbuzgó népe nagy szeretettel és örömmel fogadta lelki-vezetőjét, főpásztorát.

Az ünnepi istentisztelet pünkösd másodnapján, délelőtt 11 órakor kezdődött. A zsufolásig megtelt templomban felzúgott az ősi zsoltár: „Tebenned biztunk eleitől fogva...”, majd az azt követő áhitatos csendben a püspökhelyettes szívből fakadó imádsága emelte Istenhez az élet súlyos terheit hordozó, a különféle munkamezőkön küzdő, de mégis közössorsu gyülekezet hálaadását. Igehirdetése hatalmas bizonyágtétel volt a lelki ember csodálatos erőiről. Megemlítette, hogy lelkipásztori szolgálata ebben a gyülekezetben kezdődött, egy évig szolgált itt, mint segédlelkész. Azóta 31 év telt el, a gyülekezett külső arealata sokat változott, de mégis felidéz az első szolgálat kedves emlékeit. Három év-tized után nem hozhat más üzenetet, mint azt, amellyel Pál apostol szol a legkedvesebb gyülekezetéhez: a Jézusi gyülekezetéhez. Nincs hőbb kívánsága,

mint hogy a gyülekezet hatalmasan megerősödjék a belső emberben, hogy lakozzék Krisztus-hit által a szívekben. Ez lehetséges, mert a pünkösd csodája nem a múlté, a történelem folyamán soknak megismétlődött és megismétlődhetik ma is. A hívő ember titokzatos lelki erő és ajándékok birtokosa, a kilső embere romolhatik, pusztulhat, a belső mindazonáltal hatalmasan erősö-

dik. Ez a magyarázata a lelki hősök magatartásának, akiknek hatalmas serege vonul át a történelemben, az őskereszténység mártírjaitól kezdve a bolsevizmus ellen harcoló ifjainkig. A szeretetben és áldozatban a Krisztusi élet hordozói és ábrázolói lehetünk.

A lelki élet mély kérdéseit fejtegető igehirdetés nagy hatással volt a népes gyülekezetre.

Évzáró iskolai ünnepély

A püspöklátogatással egybekapcsolva szép templomi ünnepély keretében délután 4 órakor tartotta évzáró ünnepélyét a református iskola. Igét hirdették és imádkozott Nagy Ferenc püspökhelyettes, Krisztusnak, a lélek királyának, toborzó munkájáról szökött. Azért drága nekünk a hitvallásos iskola, mert nem csupán ismeretet akar nyújtani, hanem benne Krisztus hívja a gyermekeket magához, rajta keresztül a Krisztus szeretete és hűsége akar belépni a világba.

Böjthe Jolán, az iskola igazgatónője, igen értékes, mindegyre kiterjedő évvégi jelentést beszámolt az iskola munkájáról. Kitént a jelentésből, hogy az iskolában komoly, a mai idők követelményeinek megfelelő munka folyt.

A jelentés után Elekes Viktor rektor-professzor meleg, szeretettel-telejes szavakkal köszöntötte az öt fészült figyelemmel hallgató gyermekesereget. Tanácsokat, utmutatásokat adott. Többek között azt mondta: az ismereteken kívül a gyermekeknek két lelki ajándékot kell magukkal vinniük az iskolából: a szülők iránti tiszteletet, engedelmisséget és a felebarátok iránti igaz szeretetet. Ezek az eljövendő boldogabb világ pillérei. Ezek után az iskolás gyermekek szereztek örömet szép szavalataikkal a gyülekezetnek és meleg szeretettel bucsuztak tanítóiktól, majd a jutalomkönyvek szétosztása következett.

Végül Bíró Sándor helybeli lelkész hála szeretettel közönte meg a püspökhelyettes és a rektor-professzor látogatását. (sz.)

Új legalacsonyabb és legmagasabb munkabér a kerámiai és bőrcserző iparban és az ortopéd cikket előállító vállalatoknál dolgozó munkások részére

Bucuresti. Az országos ár-kormánybizottság legutóbb három újabb rendeletben legalacsonyabb és legmagasabb munkabért állapított meg a kerámiai iparban, a bőrcserző iparban, valamint az ortopéd cikket készítő vállalatoknál foglalkoztatott munkások részére.

Az első két bérszabályozó rendelet az ipartörvény szerint minősítetlen munkást, ipari munkást és szakmunkást ismer, míg az ortopéd cikket készítő vállalatoknál dolgozó munkások csak szakmunkások. Mind a három rendelet a szakmunkában dolgozó munkások kivételével alap-órabért szab meg, amely osztály, életkor és nem szerint változik. Közös intézkedése még a három rendeletnek, hogy a munkaadót gyermekpótlék folyósítására kötelezi. A gyermek-pótlék a kerámiai iparban foglalkoztatott munkásoknál 500 lej havonta, a bőrcserző iparban és az or-

topéd cikket készítő vállalatoknál 20 lej naponta. A pótlékok a gyermek 14. életévéig adják, ha azonban iskolába jár, a jogosultság a 16. évig tart.

A bérszabályozó rendeletek még arra kötelezik a munkaadókat, hogy hárminc napon belül (a kerámiai iparban és bőrcserző iparban július 16-ig, az ortopéd cikket gyártó vállalatoknál július 17-ig) minden munkásukat a megszabott fizetési osztályok egyikébe besorozzák. Ezen túl a vállalatok együttes béremelést nem adhatnak az ár-kormánybizottság előzetes jóváhagyása nélkül; mindössze azt tehetik, hogy szolgálataik évek vagy érdem szerint munkáikat előléptetésben részesítsék. A bérszabályozó rendeletek nem érintik a munkások szerzett jogait. Az új bérek a kerámiai iparban június 1-én, a bőrcserző iparban június 16-án, míg az ortopéd cikket készítő vállalatoknál április 1-i hatállyal lépték életbe.

A kerámiai iparban dolgozó munkások bére

A kerámiai iparban dolgozó munkások közül a nem minősített munkások 14 és 18 életév között legalább 20 lej és legfeljebb 35 lej bért kapnak óránként; a munkáslányok bére ebben az csoportban 18 lej és 30 lej között mozoghat. A 18. évüket betöltött nem minősített munkások legalacsonyabb bére 25 lej, legmagasabb 45 lej, a munkásnőké 20 lej, illetve 40 lej. Az ipari munkások órabére 30 lej és 55 lej, a munkásnőké 25 lej és 45 lej között változhatnak. A szakmunkások legalacsonyabb órabére 36 lej, a legmagasabb 80 lej.

A BŐRCSERZŐ IPARI MUNKÁSOK JAVADALMAZÁSA

A bőrcserző iparban a 14 és 18 év közötti minősítetlen munkások bére 28 és 40 lej, a munkáslányoké 22 lej és 40 lej, 18 éven felül 35 lej és 50, illetve 28 lej

és 50 lej között mozoghat. Az ipari munkások 18 éven alól 32 lej és 52 lej, a munkásnők 26 lej és 52 lej, a 18 éven felül 40 lej és 65 lej, a munkásnők 32 lej és 65 lej kapnak óránként. A szakmunkások csoportjában a rendelet megkülönböztetést tesz a két évnél kevesebb és ennél nagyobb gyakorlattal rendelkező munkások között s ezen belül még külön három osztályt állít fel. Az első csoport A-osztályában a férfiak bére 42 lej, illetve 52 lej, a nőké 34 lej, illetve 52 lej, a B-osztályban a férfiak bére 46 lej, illetve 54 lej, a nőké 37 lej, illetve 54 lej, a C-osztályban a férfiak bére 52 lej, illetve 68 lej, a nőké 42 lej, illetve 68 lej. A második csoportban — ahová mint említettük azok a munkások kerültek, akiknél több mint két év telt el szakképzettségük elnyerése óta — az A-osztályban a férfiak

bére 52 lej, illetve 65 lej, a nőké 42 lej, illetve 59 lej, a B-osztályban a férfiak bére 58 lej, illetve 70 lej, a nőké 46 lej, illetve 63 lej, a C-osztályban a férfiak bére 65 lej, illetve 85 lej, a nőké 52 lej, illetve 76 lej óránként.

MENNYI BÉRT KAPNAK AZ ORTOPÉD CIKKET KÉSZÍTŐ GYÁRBAN DOLGOZÓ MUNKÁSOK

Az ortopéd cikket készítő vállalatoknál foglalkoztatott szakmunkásokat a rendelet négy osztályba sorozza. Az A-osztályban a legalacsonyabb munkabér 45 lej, a legmagasabb 70 lej, a B-osztályban 50 lej és 80 lej, a C-osztályban 55 lej és 85 lej, a D-osztályban 60 lej és 95 lej.

HOGYAN ALAKUL A BÉR HELYSÉGEK SZERINT

A megállapított bérek az első osztályba sorozott városokra érvényesek. A második osztályba került helységeknél az összeg 8 százalékkal, a harmadik osztályba helységeknél 12 százalékkal, végül a negyedik osztálybeli helységeknél 20 százalékkal alacsonyabb. Az egyes erdélyi és bányási helységekre beosztásról lapunk április 10.-i számában írtunk.

Szigoru intézkedések az ifjuság védelmére Németországban

Berlin. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: A német hivatalos lap szigorított rendőri intézkedéseket közöl a német ifjuság védelmére a háború idején. A rendelet kimondja, hogy a háború következtében megváltozott életviszonyokra való tekintettel 18 évesnél fiatalabb egyéneknek tilos este a sötétség beállta után az utcákban és tereken megjelenniük és tilos a fiatalokruknak a nyilvánosság előtt dohányozniuk. A varieték és kabarék látogatása is tilos számukra. Vendéglőkben a 18 éven aluli fiatalokruknak nem kaphatnak pálinkát. Végül megtiltják a fiatalokruknak, hogy kiserő nélkül nyilvános helyiséget, táncmulatságot vagy játékbarlangot látogassanak. Az ifjuság védelmére hozott ezen intézkedések ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

„kötőjelnélküli” Csehszlovákia legyen. Ez ellen a szlovákok természetesen élesen tiltakoznak, noha a Benes terve egyelőre csak álom. Am a szlovákok visszaemlékezvén a csehekkel való há-

zasságukra, még ebből az álmódzából sem kérnek, s mint előbb említettük, az Amerikában élő szlovákok erélyesen szembefordultak Benes politikai mesterkedéseivel.

Bomba érte Máttyás király hitvesének nápolyi szenttemplomát

Olasz lapok jelentik, hogy a Nápoly ellen intézett legutóbbi ellenséges légitámadás során a ledobott bombák súlyosan megrongálták a „San Pietro Martire”-templomot is... A sérv megdöbben ennek a hírek hallatára, hiszen a templom ősi inei alatt Beatrix, Máttyás király felesége alussza örök álmát: a siremlék márványába vésett felirat hirdeti: „Beatrix Aragonea Pannoniae regina; Ferdinandi primi neap. regis filia”. Az „infelicissima regina”, a „legboldogtalanabb királyné” — amint annak idején nevezték — tehát még holtában se talál békét: nyugvását több mint négy száz év múltán bombák háborúják meg...

Kevés olyan történelmi alak van, aki körül kortársai és a későbbi idők anynyira ellentétes véleményeket alakítottak volna ki, mint Beatrix királyné. A XV. század humanista írói panegyricusokból tönkjéneztek, a korabeli magyarosság egyrészt viszont idegenkedve tekintett rá, mert neki tulajdonította az idegen személyeknek és szokásoknak tulzolt térfoglalását. Ma már a mende-mondák homályából tisztultan látjuk Beatrix alakját: amíg a trónon ült, Máttyás oldalán, ez az időszak az ország-magyar barátság és a művelődési kapcsolatok fénypontja volt.

A korabeli humanista írók „Mars és Venus niszának” nevezték Máttyás és Beatrix egybekelését, amivel egyrészt előzték a királyné nem közönséges szépségére, Beatrix valóságos uralkodói szerepét töltötte be Máttyás oldalán; a király minden fontos dologban feltétlenül véleményét, s Naldus Naldus Firenzei humanista méltán nevezi őt „Máttyás bölcs tanácsadója”-nak. Tagadhatatlan: nemcsak Máttyás király neveltetésének és hajlamainak, hanem a királyné befolyásának is kell tulajdonítani azt a humanista kultúrát, amelynek központja a budai királyi udvar volt, s amelynek ragyogása sorra hívta a legnevesebb európai írókat, tudósokat, művészeket, főként olaszokat, Máttyás udvarának fénykörébe.

Máttyás király 1490 április 6-án üröknél hirtelen halála tragikus változást hoz Beatrix életében. Eleinte pedig minden kedvezően indult a javára: a kezében a kormányzati hatalom, majd az Ulászlóval való házassága révén remélt, hogy trónon maradhat. De kijáratlanok. Az Ulászlóval kötött házasság — amelyet később fel is bontottak — csupán színtelt volt. Beatrix keserű csalódással a szívében tért haza Nápolyba, hogy tanja legyen családja bukásának és annak, hogy Nápolyt a franciák, majd a spanyolok hódítsák meg!

A nápolyi „chiesa di San Pietro martire”-templomban remették el, amelyet most bombák értek... Még nem tudjuk: épen maradt-e Beatrix királyné, Máttyás hitvesének a földi nyugvóhelye és olvashatja-e majd — és még! — az eljövő béke nyugalmas idejében az ide zárandóklók a márvány szarkofágon: „Beatrix Aragonea Pannoniae regina”?

Cukrászdák gyümölcstésztát a hét minden napján készíthetnek. (Bucuresti). A katonai és polgári ellátási államtikárság közli, hogy június 25-től kezdve a cukrászdák — hasonlóan a múlt évhez — gyümölcstésztát a hét minden napján készíthetnek. A cukrászdák azonban erre való hivatkozással lisztadagjuk emelését nem kérhetik. A rendelet szövegét a cukrászdákban ki kell függeszteni. (Rador).

Vizdíjak emelése. Timișoara-Temesvár város vízműve a belügyminisztérium jóváhagyásával július elsejével felemeli a vízfogyasztás díjait. A vízfogyasztás alapára eddig 14 lej volt, köbméterenként és július elsejétől kezdve ez a díj 17 lej lesz.

Julius 27, vasárnap
Róm. kat.: László
Protestáns: László
Orthodox: Sámson

Napkelte: 4 ó 4 ó
Napny.: 20 ó 1 p
Nappal hossza: 15 óra és 57 perc.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap hához való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

Urnapi körmenet. Timișoara-Temesvárott a múlt vasárnapon, Urnapját megelőzően, tartották meg a római katolikus püspöki székesegyházban az urnapi körmenetet és ezzel kapcsolatosan az urnapi körmenetet. A külvárosokban holnap, vasárnap kerül sor az ünnepi körmenetekre. A gyárvárosi piébaniatemplomban reggel 8 órakor tartanak ünnepélyes nagymisét s ezzel kapcsolatosan megy végbe az urnapi körmenet. Az erzsébetvárosi piébaniatemplomban ugyancsak 8 órakor: a jözséfvárosi és a mehalai piébaniatemplomban pedig délelőtt 9 órakor lesz az ünnepélyes nagymise s utána az urnapi körmenetet tartják.

Katonai könyvecskék láttaozása. Timistorontal-Temesforontal megye területén Remetea Mica-Németremetén jelentkeznek: Julius 10-én Alius-Temesillés és Neudorf-Temesujfalu 1916-1941 évfolyambeli férfiai, július 11-én Chesinti-Lippakeszi és Buzad-Buzád. 12-én Bogda-Rigósfürdő Altlingen-Kisrökás, Comiat-Temeskomját és Sinter-Buchberg, 13-án Sariota-Saroltavár és Fibis-Temesfüves, 14-én Remetea Mica-Németremet és Masloc-Máslak. Vingán jelentkeznek: Julius 15-én és 16-án a vingiák, július 17-én Fanteaz-Féregyháza hadköteles férfiai, 18-án Eunočara-Tanis és Piscut-Temesfüzeskut, 19-én Seciani-Szécsány, 20-án Calacea-Kalácsa. 21-én Ortisoara-Orcyfalva és Jadani-Mezőszadány, 22-én Carani-Mercyfalva és Murani-Temesurány, 23-án Pischia-Hidasliget hadkötelesek. Sannicolaul Mare-Nagyszentmiklóson jelentkeznek: Julius 10-én Valcani-Valkány, 11-én Cheresztur-Pustakeresztur, Pordianu-Porgány és Cheglevici-Keglevichháza, július 12-én Behaveche-Obáb, 13-án Colonia Bulgara-Bolgártelep és Sannicolaul-German-Németzentmiklós hadköteles férfiai. Julius 14-én Esenovava-Veche-Obesenyő 1916-1935 évfolyambeli, 15-én pedig: 1936-1941 évfolyambeli hadköteles férfiak jelentkeznek. Julius 17-én és 18-án Sannicolaul-Mare-Nagyszentmiklós 1916-1929 évfolyambeli, 19-én 1930-1936 évfolyambeli és 20-án 1937-1941 évfolyambeli férfiak kerülnek sorra. Julius 21-én Cenadul-Veche-Öcsesánád, 22-én Cenadul-Mare-Nagyesánád és 23-án Saravale-Sárafalva van soron. Periam-Perjámoson jelentkeznek: Julius 24-én Sanpetrumare-Nagyszentpéter, 25-én Satumare-Nagyfalu, Munar-Munár és Sanpetrunou-Ujszentpéter, 26-án Secusigiu, Székesut, 27-én és 28-án Pesac-Pészak, 29-én Igris-Egres, 30-án Sanpetrugerma-Németzentpéter, július 30-án és augusztus elsején Lovrin, augusztus 2-án Felnae-Fönlak és Calagareni-Ujvinga hadköteles férfiai, augusztus 3-án Periam-Perjámos 1916-1928 évfolyambeli és aug. 4-én Periam 1929-1941 évfolyambeli férfiai, 5-én Sandra-Sándorháza, 6-án Uihelu-Ujhely, 7-én Varias-Varjas, 8-án és 9-én Biled-Biléd, Satchinez-Temeskenézen jelentkeznek: Augusztus 10-én Mailat-Majláthfalva és Coloniamică-Kistelep 11-én Manastur-Monostor és Gelu-Kétfél, 12-én Barateaz-Barac-háza, Sanpetrumic-Kisszentpéter és Hodoni-Hodony, 13-án Satchinez-Temeskenéz férfiai. A jelentkezés további sorrendjét legközelebb közöljük.

Megnyílt Timișoaran a Victoria-kávéház kellemes nyári étterme Jó ételről és italról gondoskodik

Megsemmisített meghatalmazások kihágási jegyzéknyv felvételére. (București). A hivatalos lap június 21-i 141. számában megjelent 473.838 számú pénzügyminiszteri rendelettel megsemmisítették azokat a meghatalmazásokat, amelyeket a minisztérium a bélyeg-, az örökösödési adó-, a fényüzési és forgalmi adó-, a látványossági adó- és az 5 százalékos rendkívüli illetéktörvény elleni kihágások megállapítására 1942 május 6. előtt bocsátott ki.

Az aradi ellátásügyi hivatal felhívja az aradi ellátásügyi hivatal felhívja mindazokat a fogyasztókat, akiknek kenyérszélvényeit 1942-1943 évre megsemmisítették, mivel elegendő kenyérliszttal rendelkeztek, hogy új élelmezési könyveikkel június 24. és 30. között jelentkezzenek az ellátásügyi hivatalban: a kenyérszélvények megsemmisítése céljából. Ugyancsak jelentkezni tartoznak azok a fogyasztók is, akik akár saját termésükből akár más uton lisztet, vagy búzát szereznek be. A kereskedők és pékek nem szolgálatnak ki kenyeret olyan fogyasztóknak, akiknek kenyérszélvényeit megsemmisítették. A kihágásokat a szabotázstörvény alapján büntetik. Az ellátásügyi hivatal egyuttal közli, hogy az élelmezési kerületekbe való beiratkozást június 27-ig felváltják és ezt a határidőt nem hosszabbítják meg.

Honnan veszi, rendőr, hogy a vádlott be volt rugva, amikor a kérdés éjszaka a parkban séált?
— Onnan, bíró ur, hogy a szentjánosbogarak után szaladgált és udvariasan tüzet kért tőlük!
— Látja, kérem, engem csak a dolgok magva érdekel...
— Hm! Akkor kellemes lenne önnel — egy tálból cseresznyézn!
— Nézd, apu, a kisfiunk napról napra jobban hasonlít hozzád.
— Hm! Mit csinált megint az a haszontalan lurkó?

A zsidók foglalkozás-gyakorlási engedélyének érvényét meghosszabbították. (București). Mint a Rador jelenti, a zsidóknak a kötelező munka alól való mentességét és a foglalkozás gyakorlását biztosító engedély-könyvecskéjének érvényét, amely június 30-án lejár, egy félévvel 1943 december 31-ig meghosszabbították. Az engedély-könyvecskék tulajdonosának július 1. és 15. között jelentkeznie kell a Romániai Zsidókörzpont megyei hivatalánál, ahol a zsidókérdés szabályozásának kormány megbízottja által jóváhagyott illeték ellenében a könyvecskét felülbélvezik. A közlemény megjegyzi, hogy az engedély-könyvecskék megsemmisítését vagy kibocsátását a Romániai Zsidókörzpont vagy bármely állami hatóság javaslatára a zsidókérdés szabályozására kiküldött kormány megbízott rendelheti el.

Megfojtotta a feleségét. Cienna-Temescserna bánsági községben Cetina Ioan 43 éves férfi féltékenységi rohamában megfojtotta 29 éves feleségét. A gyilkost letartóztatták.

Halálozás. Szabó Béla dr. timișoara-temesvári ügyvéd hosszas szenvedés után 63 éves korában meghalt. Gyá szóják felesége: özv. dr. Szabó Béláné, leánya: dr. Takáts Lajosné, vejai: Comarzan Nicolae ezredes és Takáts Lajos dr. ügyvéd. Temetése június 27-én, vasárnap, délelőtt 10 órakor megy végbe a belvárosi temetőben.

A tavalyi termésű szemeskukorica ára. (București). Az országos ár-kormánybizottság július 1-i hatállyal a tavalyi termésű szemeskukorica árát 180.000 lejben szabta meg 10 tonnás vagononként. Az ár a legfeljebb három százalék dohos mennyiségre vonatkozik. Amennyiben ez a mennyiség három százaléknál kevesebb vagy több, az ár ezzel arányosan csökken, illetve emelkedik. (Rador).

Csecsemőgondozónői tanfolyam Timișoaran-Temesvárott. A dr. Kakuk-csecsemőgondozó intézetben és gyermekotthonban július 1-én csecsemőgondozónői tanfolyam nyílik, amelynek résztvevői kenyérkereset biztosító emberbaráti hivatásra képezhetik ki magukat. A tanfolyamról, valamint a tanfolyamon való részvétel minden feltételéről készségesen nyújt felvilágosítást a dr. Kakuk-csecsemőgondozó intézet vezetője, amelynek címe: Timișoara II., Strada Detunata 7. A tanfolyamra vidéki leányok is fölvesznek, akik a csecsemőgondozásban lakást is kaphatnak. A lakás biztosítása céljából szükséges június 25-ig jelentkezni. Eddig veszik át a Timișoaran-Temesvárott lakó növendékek jelentkezéseit is. A jelentkezéshez szükséges iratok: születési anyakönyvi kivonat, vagy keresztlevél, állampolgársági bizonyítvány, iskolai végzettség. Az iratok hitelesített másolatban is bemutatathatók.

Fizetik Aradon a vasúti nyugdíját. A Divizia VI. Financiará-nál a vasúti nyugdíjak fizetését június 25-én megkezdtek és június 26-án folytatják.

Házasság. Grau Kató és Marginean Péter e hó 26-án szombaton este 8 órakor tartják esküvőjüket Aradon a görög-keleti templomban. (Mindem külön értesítés helyett).

Sírkövetés. Nehai Gonda Miksa sírkövetés holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor megy végbe Aradon, a régi temetőben.

Ügyvédi hír. Dr. Ilie Radu ügyvéd áthelyezte ügyvédi irodáját Timișoaráról Bucurestibe: Str. Mantuleasa 5. szám alá. Telefon: 5-94-91.

Mozik műsora. Június 26, szombat: Arad: Aro: „A velencei hóhér” (Gustav Diesel, Rossano Brazzi, Paolo Barbara), Corso: „A nők ellensége”, Forum: „A titokzatos szerető” (Vittorio de Sica, Renée Saint Cyr, Umberto Melnati), Urania: „A kalandos szoknya” (Hell Finkenzeller, Georg Alexander, Albert Matterstock). — Timișoara-Temesvár: Apollo: „Hét év szerencse” (Hans Moser, Theo Lingner, Hannelore Schroth, Wolf Albach-Retty), Atlantik: „A titokzatos grófnő” (Attila Hörbiger), Capitol: „Violanta” (Anneliese Reinhold, Richard Häusler), Corso: „Kalandos házasság” (Ossia Noris, Gino Cervi), Thalia: „Házassági hadgyakorlat” (Jole Valori, Antonio Gandusio, Clara Calamai). — Fratelia-Ujkișoda: „Varieté” (Attila Hörbiger).

Ügyeleti gyógszertárak. Június 26. péntek: Arad: dr. Dick (Marasesti-utca 1), dr. Kárpáti (a villamos állomással szemben). — Timișoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-ut 3), Gyárváros: Kigyó (Traian-tér 7), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1). — Fratelia-Ujkișoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremici.

FORUM-MOZI. Arad
Vasárnap délelőtt fél 12 órakor
matiné
30 lejes egységes helyárrakkal

Tanulói ifjúságunk nyári közmunkaszolgálat

A Timișoarai-temesvári római katolikus magyar gimnázium igazgatósága értesíti összes tanulóit, hogy a legutóbb megjelent miniszteri rendelet értelmében harminc napos munkaszolgálatot kell teljesíteniük. A vidéki tanulók szolgálatra való beosztásuk végett nyomban jelentkezzenek közük iskolai igazgatójánál, a Timișoarai-temesvári tanulók pedig július elsején délelőtt 9 órakor jelentkezzenek az iskola igazgatójának a piarista épületben lévő irodájában. A munkaszolgálat elvégzéséről bizonyítványt kapnak a tanulók. E bizonyítvány nélkül senkinek iratkozhatik be a következő tanévre.

A Timișoarai józsefvárosi Notre Dame leányiskolának a városban lakó növendékei szombat, június 26-án délután 1 és 7 óra között jelentkezzenek az iskolában a kötelező közmunkára való beosztásuk végett. — A Timișoarai-temesvári piarista liceum tanulóinak 30 napos háborús munkaszolgálatát július 1 és augusztus 31 között tartják. A vidéken lakó tanulók jelentkezzenek mindjárt az ottani állami elemi iskola igazgatójánál, a városiak pedig az állami liceum igazgatóságánál, ahol megkapják munkabeosztásukat. A Timișoarai-temesváriak pedig feltétlenül jelentkezzenek július 1-én, csütörtökön reggel 8 órakor a piarista internátusban (L. Str. Vinetia 6.) munkabeosztásuk átveteléért. A munkaszolgálat után mindenki bizonyítványt kap, ami nélkül nem vehető fel felsőbb osztályba.

— Anyánapi ünnepség Timișoara-Temesvárott. A timișoarai-temesvári erzsébetvárosi római katolikus ifjúság ünnepélyes keretek között tartja meg holnap vasárnap az Anyák-napját. Az ifjúság délelőtt fél 12 órakor kezdődő szentmise keretében tartja meg ezt az ünnepséget. A mise alatt az ifjúság testileg járul a szentáldozáshoz és ezt az anyákért ajánlja fel. Az ünnepséget a szentbeszédet Fodor József dr. mondja. A templomi ünnepségen kívül jótékony célu műsoros előadást is rendez az erzsébetvárosi ifjúság. Az előadást változatos műsorral este 7 órai kezdettel tartják az erzsébetvárosi plébániakertjében.

— Befőzési cukor. Timișoara-Temesvár város közlemezési szolgálata azt a kérelmet terjesztette elő a közlemezési államtitkárságnak, hogy a város lakossága számára utaljon ki befőzés céljaira cukrot. Erre a célra tavaly is adtak cukrot. A városi közlemezési szolgálat az államtitkárság méltánylására bízta a kiutalandó cukor mennyiségének meghatározását.

— A direkttermő szőlőből sajtolt bort részben feloldották a zárolás alól. (București). A szeszmonopol vezérigazgató-sága június 21-i hatállyal feloldotta a zárolás alól azokat a 7500 liternél kisebb bormennyiségeket, amelyeket direkttermő szőlőből sajtoltak. A zárolás alól feloldott bor szabadon árusítható és fogyasztható, tilos azonban belőle palinkát készíteni.

— Az osztálysorsjáték ötödik osztálya tizenegyedik és tizenkettedik napi húzásának eredménye. (București). Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenegyedik és tizenkettedik napi húzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket: 2.000.000 lej: 14.087, 750.000 lej: 45.934; 200.000 lej: 26.868, 48.510, 69.787, 30.567; 100.000 lej: 1468, 49.499, 61.725, 44.221; 60.000 lej: 58.679, 62.954, 48.449, 496, 72.798, 2432, 75.682; 50.000 lej: 66.257, 16.371, 16.178, 70.400, 60.769; 40.000 lej: 8893, 26.021, 19.853, 3052, 32.972, 54.950, 7948, 31.090, 25.000 lej: 17.791, 33.198, 61.534, 8276, 50.883, 76.999, 24.219, 71.663, 25.472, 29.109, 67.735, 53.226, 4582, 3726, 71.521, 56.785, 51.594, 41.326, 51.030, 27.518, 591, 16.125, 71.720. A felsoroltakon kívül még több sorsjegyet húztak ki egyenként 20 000 lej, 15.000 lej, 12.000 lej és 8000 lej nyereséggel. A húzás tovább folyik Számhíabáért felelősséget nem vállalunk.

A gólyák

Írta: KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

Amikor fölkerültem az egyetemre s beiratkoztam a bölcsészeti szakra, egy földim-mel vettem ki hónaposszobát, egy jogással, akihez semmi egyéb kapcsolat nem fűzött, mint hogy történetesen abban a városban született, amelyikben én, meg az, hogy szintén elsőéves volt, éppoly gyámoltalan, esetlen gólya, akár magam.

Künn az utcán, ahol annyira félelmetesen vágató egyfogatú volt, tisztelet, kerékpár és ismeretlen irányba haladó villamos, szintén együtt jártunk-keltünk.

Ebben az első időben vagy a lakótársam várt meg az egyetemen, vagy én őt. Vele ballagtam abba a vendéglőbe, melynek ételbúze ma is visszakísért álmaimban.

Csakhamar felélt nekem, hogy a jó-gás a vendéglőbe jövet megáll egy utca kö-zepén s beugrik egy kis divatárusboltba.

— Csak egy püncsre — mondta ilyenkor és eltűnt.

De nem egy pillanatig kellett rá várakoznom, hanem gyakran öt-tíz percig is.

— Tekintve, hogy ez ismétlődött s — mint később megállapítottam — cimborám minden áldott nap megállt ezen az utcán és beosont ebbe a divatárusboltba, valahatára jöttam:

— Mondd, mi a fenét csinálsz te itt?
— Semmit — vetette oda. — Azaz vettem valamit.

— Mit?
— Egy inggombot.

— Egyet?
— Egyet.

— Minden nap egy inggombot veszel?
— Igen.

— Te marha — szóltam barátilag.

— Hát miért nem vásárolsz mingyárt egy tucatot? Hogy azt hiszed, hogy az inggomb olyan, mint a vaj s csak úgy jó, ha friss? Nem romlik az meg. Próbáld meg. Eláll.

— Néha egyebet is veszek — mondta alamsuzian. — Egy gallért. Egy nyakkendő-csüptetőt. Minden nap valamit.

— Nem értem.

— Nézd — szólt rejtélyes mosollyal. — Megmagyarázom neked, Gyere ide.

Odavont a kirakat elé. Rámutatott egy fehér kartonlapra. Azon tussal ez volt föl-írva: „Ici on parle français.”

— Ezért járok ide — tette hozzá.

— Ezért? — ámuldoztam.

— Még mindig nem érted — te ló?

— Nem én.

— Franciául beszélgetek.

— Kivel?

— A segéddel.

— A segéddel?

— Azzal hát. Van itt egy segéd. Az tud franciául. Vele parlirozkok.

— Miért?

— Hogy gyakoroljam magam. Amikor feljöttem, az öregem szivemre kötötte, hogy ne hanyagoljam el a franciát. A reálból még tudok valamit. Nem akarom, hogy azt a keveset is elfelejtsem.

— És nem röstelsz ezért idejární?

— Kérlek, venni ugyanis kell ezt-azt. Én beosztom. Apródonként vásárolok. Így legalább ingyen van a francia lecke.

— Na hallod — csodálkoztam s közben arra gondoltam, hogy ilyen az egész pereputtya, az apja is, az anyja is, aki kétszer főzi ki a levelesbe való köménymagot.

Folytattam:

— Aztán legalább jól beszél franciául az a segéd?

— Jól — mondta. — Kitűnően.

— És miről társalogtok?

— Miről? — vállat vont. — Ami előfordul. „Jó napot, uram!” „Ma nagyon meleg van, uram”. „Ma nagyon hideg van, uram”. „Egy inggombot kérek”. „Egy nyakkendő-

csüptetőt.” Vagyis mindenről ami szükséges a társadalmi érintkezésben.

E vallomás alatt sikerült megőrizni komolyságom, annyira is inkább, mert most már hűledeztem, hogy kicsoda csodabogarak élnek ezen a földön s mennyire nem ismerem ezt az alakot, akit eddig, ha nem is lángelmének, de egészséges tökfilkónak tartottam.

Bevallom, ettől fogva engem is izgatott a divatárusbolt. Valahányszor elhaladtam mellette, be-be pislantottam. Furta az oldalam, hogy ki lehet az a csodálatos segéd, aki mestere a lakótársamnak.

Egy napon, mikor nélküle mentem a diákvendéglőbe, benyitottam.

— Öreg, fanyar kereskedő állt a pultnál, fekete házisapkában.

— Mi tetszik? — mordult rám ridegen, mint efféle tizenkilenc éves lurkóra szokás.

— Egy inggombot — hebegtem.

Elém lökött pár olcsó rézgombot. Amig turkáltam közöttük, megköckáztattam a kérdést:

— Beszél itt valaki franciául?

— Franciául? — szólt az öreg és szeme fölcillant. — Hogyne, kérem. Béla! — kiáltott és tenyerébe csapott. — Gyere csak ide. Az ur franciául akar beszélni.

Sovány, szőke fiatalember sompolygott elő a mellékhelyiségből. Nem idősebb, mint mi. Ugy tizenkilenc-husz éves.

— Ön francia? — kérdezte tőlem magyarául.

— Nem — választottam szintén magyarul. — Én nem vagyok, kérném, francia. Csak érdeklődni bátorodom. Ön beszél franciául?

— Oui — mondta halkán, a fejét kissé elfordítva. — Je parle un peu — de oly bizonytalanul és alázatosan, hogy ez körülbelül csak ennyit jelentett: „Irgalom”.

— Külföldön tetszett tanulni?

— O, dehogyan — rebegte, — csak itt a reálban. Tavaly érettségiztem. Pár szó rám ragadt az iskolában. A papa — mondta s a feketesapkás öregarra pillantott — ezután-dőre ki akar küldeni. Addig is szeretné, hogy itt az üzletben gyakoroljam. Ezért akasztottuk ki a táblát. Ha esetleg elvették ide egy-egy francia . . .

— Persze, arrefelém nem igen járnak.

— Azt nem mondhatnám. A nyáron is — ugy-e, papa? — bejött két párizsi. Kesztyűt vettek, természetesen az igazi franciákat nem igen lehet megérteni. Azoknak olyan furcsa, hanyag kifejeésük van. Nem olyan, mint Bokross tanár urnak a reálban. Mindig hadarnak. De azért masok is bejönnek s franciául beszélnek. Például egy fiatal-ember.

— Kicsoda?

— Egy bevónk. Az naponta bejár s csak franciául érintkezik. Ha jön, a papa mindig engem hív.

— Talán ez is párizsi?

— Lehet, Nincs kizárva. De inkább azt gondolom, hogy svájci. Vagy belga. Másféle kiejtése van. Eleinte őt is nehezen értem meg. Amikor inggombot kért, cipőhuzót mutattam neki. Ő tudniillik többnyire inggombot vesz. De most már folyékonyan beszélünk. Tőle tanulok, Ugysszóval mindent tőle tanultam. Csak gyakorolni kell. „Gyakorlat teszi a mestert.”

— Hát — szóltam tündőve. — fizetek.

— Mit szabad számítanom?

— Egy inggombom volt.

— Csak egy darab? — kérdezte s gyana-kodva sandított felém.

Atvette a pénzt. Kikísért az ajtóig.

Ott bizalmasan a fülembe sугta:

— Au revoir, Monsieur.

SPORTHIREK

A Hősök-kupájáért vasárnap a következő mérkőzéseket játszik: Lupeni-Lupény; Minerul—Jiu. Sibiu-Nagyszében. Arzenal—Unirea M. V. Lonea-Lónya. Lonea—Aninoasa. Cugir-Kudzsir; UM Cugir—Vitrometan. Simeria-Piski; CFR—Metalosport.

A Chinezul-CAMT és a CFR öklívívó vasárnap Resitan-Resicabányán vendég szerepelnek. A Chinezul-CAMT és a CFR együttes öklívívó gárdája vasárnap Resitan-Resicabányán vendég szerepel. A versenyzőket Dulácska és Ambrus a Chinezul-CAMT szakosztályi vezetőségi tagjain kívül elkíséri Radu, a bucaresti Tirul sportszociális versenyzője, aki mindt edző működik Timișoara-Temes vározt.

A Societate de Gimnastica Arad, a S. G. A. július 3-án délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlést Aradon az Avram Iancu-tér 21. szám alatti helyiségben.

Több mérkőzést játszottak csütörtökön a magyar labdarúgó csapatok. A magyar-kupáért: Ferencváros—Csepeli MOVE 4:1 (2:1). 4000 néző előtt a 24. p-ben Sárosi dr., a 30 p-ben Sárosi III volt a gólszerző. Szünet után az 5 p-ben Finta és két perc múlva Fustós rúgták a további Fradi-gólokat. A csepeliek vigaszgólját Hevesi szerezte. SalBTO—Ujpest 2:1 (2:1). A vezető gólt Szusza szerezte az Ujpestnek a 7. percben. Egy perc múlva Laczkó ki-egyenlített. sőt Kovács fejcs gólya a győzelmet is jelentette. Két osztályozó is volt: Szegedi VSE—Bpesti VSC 2:0, mindkét gólt a válogatott Tihanyi szerezte. BSKRT—Debreceni VSC 3:2.

Az osztályozók állása: 1. SzVSE 6, 3, 2, 1, 13:10, 8, 2. BSKRT 6, 3, 1, 2, 15:11, 7, 3. GyETO 5, 3, —, 2, 15:9, 6, 4. DVSC 5, 3, —, 2, 13:14, 6, 5. BVSC 6, —, 1, 5, 4:16, 1. Hírverő mérkőzés volt: Magyar B válogatott—Győr 6:0 (3:0). Az egyesületi páros teniszmérkőzések során: UTE—BSE 4:0. Műegyetem—BBTE 2:2. A BBTE Asbóth—Mayer dr. párja 6:4, 6:2, 11:9 arányban verte a műegyetemisták Ferenci dr. Csik pár-ját. — Uszóverseny is volt csütörtökön. A 100 m gyorsban 1. Körösi UTE 1:02.8-al, 100 m hátúszásban: 1. Galambos UTE 1:14.2-vel, a 3x50 m vegyesváltó-ban: 1. Szivós—Fábián—Elméri 1:35.4 idővel.

A nemzetközi öklívívó szövetség Rómában tartott ülésén a Max Schmelling visszalépése folytán szabaddá vált ne-hézsúlyú hivatásos Európa bajnoki címet Olle Tandbergnek ítélte, aki leg-utóbb pontozásos győzelmet aratott a belga Sys felett. Az olasz közép-súlyú bajnoki címért kihívja Tandberget egy mérkőzésre.

Rádió

JUNIO 28, HETFO

BUCURESTI. 6.55 Hírek, zene. 12.45 Hírek. 13. Bajtársi óra, 13.50 Hírek né-metül. 14.30 Hangverseny sebesültek ré-szére. 15.30 Könyvi zene. 15.40 Kato-nák üzennek, 16.40 Hírek oroszul. 17 Hírek. 18. Diákélet. 18.15 zene. 18.35 Hegedű és zongora. 19 Hírek németül. 19.15 Szonáta. 19.45 Hírek. 20 Zene a XVII. századból. 21 Szinnáz. 22 Hírek, sportesemények. 22.20 Zongora. 23 Könyvi zene.

RADIO MOLDOVA. 13 Népszereű zene. 13.30 Hírek. 14.45 Jazz. 14.30 Köny-vü zene. 18.30 Szalózene. 19.15 Ope-rrettzene. 19.40 Oboa-hangverseny. 20.35 Keringők. 21 Hírek. 21.15 Kamarazene.

BUDAPEST I. 6.45 Torna. 7 Hírek. 7.15 Zene. 10 Hírek. 10.15 Zenekar. 11.15 Gordonka. 11.40 Aratás előtt. 12.10 Rádiózenekar. 12.40 Hírek. 14 Salóntős. 14.30 Hírek. 15 Zenekar. 15.30 Előadás a bizonyítványkiosztásról. 16.20 Hírek, németül, románul, szlovákul, rusz-nul. 16.45 Hírek. 17 Közszeg. 18 Szóra-koztató zene. 18.30 Irndulák. 19 Gyórl művészet. 20.05 Előadás. 20.20 Tánce-ze. 21 Tanonok. 21.20 Cigányzene. 21.40 Hírek. 22.10 Keringők. 23 Operarészle-tek.

CORSO-MOZI Előadások TELEFON: 38-95
3, 5, 7, 9 kor
Krinolin, bodros ingmell, rajongó szívek a csipkefinom hangu-latának kerete
Kalandos házasság UJ ONC.

Apróhirdetések

VILAGOS, csikos férfiöltöny. 43-as férfi, fekete, 38-as női barna félcipő, női selyem- és vászonruha, gyermekágy, fürdőkád állvánnyal, vaskályha, használt, előszobába való futó és nagy szőnyeg, Sunda-cimbalom, 2-szárnyas nagy kapu és padlás-lécek eladó. Érdeklődni: Arad, Baritiu-u. 5-7 szám alatt. (742)

HÁZMESTERT keresek sibiu-i házba. Érdeklődni Arad, Cornel Leucutia-u. 20 szám alatt, délután 4-5-ig. Dr. Moldovan. (743)

2-PÁR gyermek-cipő, Dermta. fekete-fekete, betétes és félhálósza eladó. Arad, Baritiu-utca 21. (744)

EBÉDLŐ-BUTORT vennék. kifogástalan állapotban lévő. Cimeket „Korszerű” jelígre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4 (745)

GYERMEKSZERETŐ nőt, rendelkezésnek megfelelően, azonnal felfogadok. Arad, Dacilor-utca 15. földszint. (746)

NYUGSZÉK eladó, Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (569)

POLOSKAIRTAST, parketta-suroást vállalkozó Arad, Oituz-utca 111. vagy szíveségből Girauschek borbélynál. Eminescu-utca 28. Lovas Károly. (456)

200 DARAB fajtiszta Angora-nyul részben vagy egészben, tiszta új ketreccel együtt eladó. Cim Reclama-nál Arad, Eminescu 4. (508)

VE SZÜNK használt, de kifogástalan jó állapotban lévő, nagybetűs írógépet. Ajánlatok: Gazdasági Iskola Ajud. Colegiul Reformar címre küldendők. ár megjelölése mellett. (4193)

MŰ-TÖMEST (stoppolást). mű-szövet, nyakkendő-fordítást legszebben, legmegbízhatóbban készitünk. Arad, Avram Iancu-ter 2. első emelet. (423)

CORSO-mozi, Arad
Tel.: 23-64. Előadások 3, 5, 7, 9 kor

Ma. Ha nevetni és v gadni akar, nézze meg az idény legpompásabb zenés vígjátékát:

A nők ellensége
Otly Holzmann

A nők ellensége
Raiph Artur Roberts

A nők ellensége
Johannes Heesters

NŐI KERÉKPÁRT vennék. Arad, Georgehe Popa-u. 10, Markovics, 1-3 óra között. (747)

HENCSEK, kétszemélyes, szavatoltan tiszta, 16 kötet Falias Nagy-Lexikon eladó. Arad, Oituz-utca 111 szám. (748)

ÖNTÖTT vaskádát, jó állapotban lévő. veszünk, Hotel Vulturul Alb, S. A. Arad. (749)

REGI MŰVÜ vitrin és vitrin-tárgyak eladó. Arad, Avram Iancu-ter 17. II. emelet. (750)

ALIG használt „Eltz” 4 plusz 1, varázsszem rádió eladó. Arad, I. Ciordas-utca 20 (Sega). (751)

KOMOLY fiatal nő vállainál egyedülálló férfi vagy idősebb házaspár mellett a háztartás vezetését. Cim: Katai Ecaterina. Ineu, Aradmegye. (752)

JÓL ISMERT egyedülálló ipari üzem eladó. Biztos megélhetést nyújt. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (753)

FÜRDŐBERENDEZÉS. jégszekerény, bor és sörkímérő asztal, mákdarálló, tizedesmérleg, villanycsillár eladó. Kossikiné Arad, Tampa-utca 3. szerb templomnál. (754)

VE SZÉK paszterizált vaját gyártó gépet 5 vagy kevesebb elválasztóval. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (755)

VE SZÉK biliárdasztalt 190 cm. márvány-lappal, jó gumiszállal (mantinél.) Arad, Duca-utca 6, étterem. (756)

URANIA filmszínház, Arad

Távbeszélő 12-32

Ma. Harsogó kacagás 2 óran keresztül.

Heli Finkenzeiler Georg Alexander, Albert Matterstock
A kalandos szoknya

című művészi vígjátékban. Kellemes művészi terem. UNC-hiradó.

HATSCHKEK-ugynökség, Arad, Carol-körut 17. Távbeszélő 16-95. Szőlőajánlatok. Oszszegek ezrekben. Hegyaljai egybefüggő tizholdas, nemes fajtákkal, épületekkel, felszereléssel 7500. — Négy es félholdas kastélyal, felszereléssel 3000. — Muresra néző háromholdas villa. szőlészeti lakás, felszerelés, 1800. — Két hold korszerű 3-szobás, szép fekvés 1450. — Négyholdas hiánytalan, jól kezelt épület. felszerelés 1250. — Épület nélkül negyholdas 1000. — Háromholdas ház, kolna felsz. 850. — Hegyközségi háromszobás ház, magas. napos fekvés, pince, felsz., szőlő- és gyümölcsös-kert. (757)

GYAKORNOKOT vagy tanulóit és vasalónőt felfogadok. Markovits-festőde. Arad, Duca-utca 7. (758)

RÖVID keresztiratos zongorát bérbé vennék. Florida-étterem. Arad. (759)

GYAKORLOTT és kezdő vasalónőt felfogad Krebssz-festőde. Arad, Regele Ferdinand-körut 51. (760)

40.000 KÁPOSZTA-PALÁNTA eladó Cim Reclama-nál. Arad, Eminescu-u. 4. (761)

MINDENEST, rendeset, főzéshez értőt, felfogadnak július elsejére. Cim: Schuber Jánosné, Timișoara, Stefan cel Mare-u. 5. (4653)

KERESEK női fodrást vagy nőt, ki a villany-, víz-, valamint a festési munkálatokban teljesen járatos. Cim: Wass Francisc, fodrász, Aiud, Mihai Viteazul-u. 6. (4654)

SPLIESSELT-féle halászbotojt veszek. Lenet használt is. Ugyanott elsőrendű Tonkin-halászbotoj eladó. Timișoara, távbeszélő 27-75. Déléltől 8-1 között. (4655)

JEGSZEKRENY, jó állapotban levő eladó. Timișoara I., Lenau-u. 12. (4199)

GYERMEKKOCSI, jó állapotban levő eladó. Timișoara I., Bratianu-ter 4. A házmeztérnél. (4198)

FEKETE férfi-ruha, középtermetre való eladó. Székely szabószága, Arad, Eminescu-utca 28. (777)

50 ÉVES, megbízható asszony szakácsnőnek menne. Timișoara, I., Regele Mihai I.-körut 6. A házmeztérnél. (4545)

Ma. Az olasz filmipar legsikerültebb filmje
A velencei hóhér
Gusav Diesel, Rossano Brazzi, Paola Barbara
Arad, Pel. 24-46
Vasárnap délelőtt matiné 30 lejes egységes helyekkel.

KERESEK utazói megbízásokat szállító-kepes cegektől az ország egész területére. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (765)

KITUNO Stingl-zongora eladó. Cim Reclama-nál. Arad, Eminescu-u. 4. (762)

TAKARITONOT felfogadok 1-szoba-konyha állandó takarítására, 9-től 11-ig, julius elsejére. Arad, Oituz-utca 71. (763)

NAGYOT HALLÓK figyelmébe! Hallókészülék jutányosan eladó. Arad, Cuza Vodau-utca 35. (764)

25-30-as FEKETE LAKK, fehér betétes gyermekcipő eladó. Arad, Carol-körut 10, II. em. (766)

3 plusz 4 PHILIPS-rádió eladó. Arad, Dna Balasa-utca 46. (767)

ÓCSKA ablaktok pléhkiűlövel eladó. Arad, Baritiu-utca 1. házfelügyelőnél. (768)

VENNÉK diván-takarónak valódi selyemperszát. Burza vaskereskedése, Arad. (769)

JEGSZEKRENY, kétajtós eladó. Arad, Radulescu-ter 4. (770)

FORUM-MOZI, ARAD
Távbeszélő 2-10
Előadások 3, 5, 7 és 9 kor.
Ma bemutató! Ünnekozó teleshég, aki kalandokat keres.
A titokzatos szerető
A főszerepben: Vittorio de Sica, Renéé Saint Cyr, Umberto Melnati.
Vasárnap délelőtt matiné 30 lejes egységes helyekkel.

UJ REGATTACSÓNÁK, teljes felszereléssel, eladó. Markovits szállító, Arad, Dr. Ioan Robu-utca 2. Távbeszélő 20-95. (771)

KIFOGASTALAN férfiruhák, ágyneműk eladó. Arad, Mocioni-utca. 21. Sarokház, 3. ajtó. (772)

JÓ HAZI ELLÁTÁS kapható. Érdeklődni Duca-utca 16, Lipovan Traian, Arad. (773)

UJ, horgolt, elsőrendű kivitelű kerek ebédasztal-terítő és képek eladó. Arad, Blanduziei-utca 27. (774)

HADMENTES üveg- és porcellánkereskedő-szögéd állást keres. Vidékre is megy. Cim Reclama-nál Arad, Eminescu-u. 4. (775)

CSEPLŐGÉP-gépész állást keres. Siria, 17. Aszter Ernő. (776)

GYERMEKKOCSI, mély sötétkék, jóhangu hegedű és 40 darab nagy, üres láda eladó. Cim: Timișoara I., Regele Mihai I. körut 6. A házmeztérnél. (4546)

NAGY gyapjuszőnyeg eladó. Timișoara III., Wilhelm Mühle-u. 8, 7. ajtó. Megtekinthető 12-2-ig. (4652)

SINGER-varrógép, süllyszíthető, keveset használt, jó állapotban lévő és nikkelezett gyermek-görgő (roller) jó gumikkal eladó. Timișoara I., Zurobara-u. 4. (3492)

FRANCIA társalkodónőt keresnek fiatal leányhoz, környékbeli községbe. Jó ellátást adnak. Timișoara II., Sădăa Cartan-ter 7. I. emelet. Ivanescu. (4609)

SZERENY igényű asztalos munkát keres. Javítás: is vállal. Ugyanott ajtó, asztal eladó. Timișoara Carol-körut 1, 11. ajtó. (4610)

ÁLLANDÓ BETEG mellé keresek tiszta asszonyt vagy leányt. Cim: Bossek A., Timișoara III., General Moșoiu-u. 19. Rozália kápolna mellett. (4663)

VADONATUJ B. tenor-saxofon eladó. Cim: Berzan, Timișoara II., Soarelui-u. 4.

POLOSKA, moly- patkányirtást szavatolóval vállalt Tályai. Timișoara II., Eroilor dela Tisa-körut 95, 11-es ajtó. vagy Eugen de Savoya-u. 11, a házmeztérnél. Távbeszélő 25-56. Acomboy. (4641)

GYERMEKAGY fiókkal, 185 voltos szelölőzetű takaréktűzhely, 2 sütővel, vízmelegítővel eladó. Timișoara IV., Fröbl-u. 36. II. em., 25. (4197)

2-SZOBA-konyhás lakást, vagy lakrészt konyha-használattal keres kisebb család. Közvételtet díjazok. Cim a timișoara-i kiadóhivatalban. (4198)

EGYEDÜLÁLLÓ ur vagy hölgy lakását rendbetartani idősebb asszony, szerény lakásért. Cimeket a timișoara-i kiadóhivatalba „Idősebb hölgy” jelígre kér. (4651)

KÖZLEMÉNY ZSIDÓK RÉSZERE

Azok a zsidók, akikkel szemben az 1942-43. évre esedékes katonai illeték miatt behajtási eljárás indult, de akik kötelező munkát végeztek, az illeték csökkentése végett az illetékes kerületi ellenőri hivatalhoz felbélyegzett kérvényt nyújtsanak be.

A ROMÁNIAI ZSIDÓKÖZPONT
Timis-Torontal megyei hivatala

MINDENEST felfogadnak azonnal Timișoara III., Martirul Ciordas-u. 19. (4648)

VÁROSI BUNDÁT (értékeset) vennék. Timișoara II., Traian-ter 1, Deac Todor bór kereskedése. (4656)

ÜRES HORDÓK 100-200 kg-osak, csomagolásra alkalmasak, eladó. Timișoara II., I. Vulcan-u. 4. (4657)

GÉPKEZELEST, fűtő-állást keresek. Ajánlatokat a timișoara-i kiadóhivatalba „Gépkezelés” jelígre kérek. (4658)

KERÉKPÁR és öreg téglá sürgősen eladó. Timișoara, Fratelia, IX. u. 48. (4659)

MINDENES bejárónőt azonnalra felfogadok, Timișoara III., Odobescu-u. 6, 2-es ajtó. (4631)

KIFOGASTALAN könyvelő, kifogástalan román, magyar, német nyelvtudással állás: cserélne. Ajánlatokat „Főkönyvelő” jelígre a timișoara-i kiadóhivatalba kér. (4633)

ZONGORA, angol mechanikával, fekete, rövid eladó. Timișoara, távbeszélő: 36-40. (4634)

ELADÓ vadonatúj női és férfi viharkabát csuklyákkal (kapucnikkal), mindkettő középtermetre való, összesen 15.000 lejért. Cim: Timișoara, Dragalina-ter 4, II. em., 8. Déléltől. (4635)

PHILIPS-rádió, 4+1, eladó. Timișoara II., Telegrafului-u. 3. (4636)

HÁROM HAZHELY, egymás mellett fekvők, eladó az Erzsébetvárosban, Hébe-utcaiban. Érdeklődni dr. Bogdánénál, Timișoara I., Bucuresti-u. 8. Távbeszélő 40-32. (4638)

BOYLERT 50-10 litereset, 185 voltosat vennék. Az ajánlatokat Timișoaran, 36-97 távbeszélő számmal közöljék. (4639)

MINDENEST, megbízható, tisztát, felfogadnak azonnalra. Timișoara IV., Miron Costin-u. 6, I. em., 7-es ajtó. (4709)

VILAGOS, teljes hálószoba és csillárök sürgősen eladó. Timișoara III., Cipr. Porumbescu-u. 84, Kovács Valentin. (4642)

VARRÓGÉP eladó. Timișoara III., Porumbescu-u. 84, Kovács Valentin. (4642)

FIATAL kifutóleányt felfogadnak Kovácsné női szabó-műhelybe, Timișoara I., Lonovici-u. 1, II. em. 10. (4643)

VENDEGLŐI szakácsnőt azonnalra felfogadnak. Jó fizetést adnak. Timișoara II., Cermenea-u. 5, 13. ajtó. (4644)

ELADÓ nagy, His Masters Voice-féle gramofon, 2 kis faragott, kerek barokk-asztal, nagy tálaló-asztal, majolika-tálcaival (szervírozó), 2 kis karosszék, fehér, lakkozott spanyolfai, tűzirtási sapka, bőrből készült tábszárvédő. Timișoara I., Beethoven-u. 3, a főpostánál. (4645)

ÜGYES varróleányokat felfogadnak. Ugyanott kerékpározni tudó fiút is keresnek. Hajdu-szalón, Timișoara IV., Carol-körut 14, Potichen-cukrászda felett. (4646)

FEHERNEMŰ-javítást, férifarisnya stoppolást és talpalást gyorsan és olcsón vállalom. Timișoara III., C. Porumbescu-u. 32. I. em. 15. (4647)

FÜSZERÜZLET forgalmas helyen, más elfoglaltság miatt, sürgősen eladó. Timișoara II., Dorobantilor-u. 23. (4649)

FEJŐSTEHEN bérbeadó. Timișoara V., Fratii Buzesti-u. 23, 1. ajtó. Blaskovits-telep. (4650)

PIACI stand-kocsi, jégszekerénnyel és mérleggel jutányosan áron eladó. Timișoara III., Romulus-u. 50. Pavé. (4664)